

Ehkäisevän päihdetyön suunnitelma

Hyvvoltk 16.11.2023 § 119
304/00.01.02.00/2023

Valmistelija

Yhteisöasiamies Vaskilampi Eeva, hyvinvointijohtaja Tilli Jouni ja EPT-työryhmä

Pyhäjärven kaupungin hallintosäännön (27 §) mukaan hyvinvointilautakunta päättää hyvinvointipalvelujen toimeenpanossa noudatettavista perusteista sekä yleisistä ohjeista, ellei toisin ole säädetty tai määrätty.

Pyhäjärven kaupunginhallitus on (21.2.2022 § 45) nimennyt ehkäisevästä päihdetyöstä (EPT) vastaavaksi toimielimeksi hyvinvointilautakunnan. Yhdyshenkilönä ja EPT-työryhmän puheenjohtajana toimii hyvinvointijohtaja. Hyvinvointilautakunta vastaa myös hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen koordinoinnista. Hyvinvointilautakunta (30.6.2022 § 111) on hyväksynyt Pyhäjärven ehkäisevän päihdetyön suunnitelman. Tuolloin on myös päätetty, että tuolloista suunnitelmaversiota tullaan jatkotyöstämään.

Ehkäisevä päihdetyö on toimintaa, jolla ehkäistään ja vähennetään alkoholin, tupakka- ja nikotiini tuotteiden ja huumeiden käyttöä ja ongelmallista rahapelaamista sekä niistä aiheutuvia terveydellisiä, sosiaalisia ja yhteiskunnallisia haittoja. Ehkäisevä päihdetyö on osa hyvinvoinnin ja terveyden edistämistä, mikä on sekä kunnan että hyvinvointialueen lakisääteinen tehtävä. Kunnilla ja hyvinvointialueilla (sosiaali- ja terveydenhuollon palveluissa) on yhtäläiset ehkäisevän päihdetyön tehtävät:

1. Huolehtia päihdeolojen seurannasta alueellaan ja niitä koskevasta tiedotuksesta.
2. Huolehtia siitä, että päihdehaittojen vähentämisestä koskevaa tietoa tarjotaan yksityisille henkilöille ja koko väestölle.
3. Lisätä ja tukea päihdehaittoja ehkäisevien toimien osaamista kaikissa tehtävissään.
4. Esittää ja edistää ehkäisevän päihdetyön toimia hallinnossaan, kunnassa erityisesti sivistys-, liikunta- ja nuorisotoimissa sekä elinkeinotoimissa.
5. Huolehtia siitä, että 1–4 kohtien toimet sovitetaan yhteen kunnan ja hyvinvointialueen yhteistyössä sekä poliisin, alkoholilain ja tupakkalain noudattamisen valvonnan, elinkeinoelämän ja erityisesti ehkäisevään päihdetyöhön osallistuvien yleishyödylliseen yhteisöjen ehkäisevään päihdetyöhön kuuluvien ja sitä tukevien toimien kanssa.

Lisäksi hyvinvointialueen ja kunnan tulee ehkäisevän päihdetyön yhteydessä edistää asukkaiden osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksia päihteiden aiheuttamia haittojen vähentämiseksi viranomaisyhteistyöllä, viranomaisille annettaville lausunnolla sekä omilla toimillaan. Kuntien, hyvinvointialueen ja muiden toimijoiden tiivis yhteistyö on tärkeää, jotta alueella tehtävästä ehkäisevästä päihdetyöstä syntyy jouheva kokonaisuus.

Pyhjärvellä on perustettu ehkäisevän päihdetyön moniammatillinen työryhmä, johon kuuluu edustajia Pyhäjärven kaupungilta, Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialue Pohteesta, Pyhäjärven evankelis-luterilaisesta seurakunnasta sekä Oulun poliisilaitoksen Haapajärven yksiköstä. EPT-

työryhmä on valmistellut Pyhjärven ehkäisevän päihdetyön mallia. Lisäksi valmistelussa on kerätty tietoa Pohteen eri yksiköistä sekä kaupungin ja hyvinvointialueen yhdyspintatyön kannalta keskeisistä yhteistyöverkostoista.

EPT-suunnitelmassa käsitellään tiiviisti ehkäisevää päihdetyötä ohjaavaa keskeistä lainsäädäntöä, kuntien ja hyvinvointialueiden yhteisiä tehtäviä sekä valtakunnallisen toimintaohjelman painopisteitä. Varsinainen painopiste on ehkäisevän päihdetyön rakenteissa Pyhjärvellä, EPT-toiminnan kuvauksessa eri ikäkausina sekä keskeisimpien toimialojen ja yhteistyötahojen periaatteiden ja toiminnan määrittelyssä. Lopuksi tarkastellaan viestinnän roolia ehkäisevässä päihdetyössä ja siihen liittyviä linjauksia.

Ehkäisevän päihdetyön suunnitelma on liitteenä.

Esittelijä	Hyvinvointijohtaja Tilli Jouni
Päätösehdotus	Hyvinvointilautakunta hyväksyy Pyhjärven kaupungin ehkäisevän päihdetyön liitteenä olevan suunnitelman.
Päätös	Hyväksyttiin.

Jäsen Olli Kuukasjärvi saapui kokoukseen klo 17.12 tämän pykälän aikana.